

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
129/20	Formannskapet	PS	05.11.2020
020/20	Eldrerådet	PS	09.11.2020
024/20	Eldrerådet	PS	17.11.2020
021/20	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	17.11.2020
017/20	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	09.11.2020
032/20	Arbeidsmiljøutvalet	PS	18.11.2020

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Odd Harald Dommersnes	FE-150	20/4669

Budsjettframlegg 2021

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Budsjett 2021 - framlegg

Vedlegg 2 - Rådmann sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 3 - Skole sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 4 - Helse sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 5 - Kultur sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 6 - Plan og teknisk sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 7 - Politisk, kontroll og forvaltning sektor rammebudsjett 2021

Vedlegg 8 - Økonomireglement Austrheim endelig versjon

Framlegg til vedtak:

Kommunestyret vedtek budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024. Grunngevinga er gjeve i saksopplysingane. Heimel er kommunelova § 14-2.

Formannskapet tilrår at Kommunestyret vedtar budsjettet for 2021 og økonomiplan 2021 – 2024, med framlegg til endring. Grunngeving er gjeve i saksopplysingane. Heimel er kommunelova § 14 – 2.

Teneste 3900: Den norske kyrkja fekk redusert sine løyvingar med kr 500.000,- frå 2019 til 2020. me meiner at ein ytterlegare reduksjon på kr 325.000,- frå 2020 til 2021 vert krevjande. Me foreslår difor at løyvingane frå 2020 vert ført vidare også i 2021 og at den norske kyrkja får eit driftstilskot på kr 2.875.000,-

Dette inneber at sum ansvar 1000 rådmann for 2021 vert auka med kr 325.000 til kr 16.789.000,-
Ber om at det vert lagt som vedlegg til budsjettet.

Formannskapet - 129/20 - 05.11.2020

FS - behandling:

Rådmann Liv Løvvik orienterte om budsjettframlegget. Dette eit rammebudsjett på tenestenivå, og det er nytt for Austrheim å visa budsjettet på denne måten. Ein vil vise langsiktige mål og utfordringar. Omstilling er framleis nødvendig. Ein kan ta ulike grep, legg ned ikkje lovpålagte tenester, men kan legge seg på eit lågare tenestenivå og auke betalingssatsar. Eller effektivisere administrasjon og prosesser. Investering i godt leiarsskap er viktig for å sikre effektivisering framover, samstundes må investeringane vere det vi må og ikkje det vi vil.

Kommunalsjef Odd Harald Dommersnes orienterte vidare: I budsjettet er det teke som forutsetning at vi er ute av Robek, men budsjett blir framleis stramt. Vi skal levere mange ulike tenester til innbyggjarane våre og forbruk er sett opp omtrent som i førre budsjett. Det vart gjort eit grep her i fjor som gjer at vi har ein anna plattform i år. Dette gjeld spesielt lønskostnader.

Trekte fram mellom anna: Helse og omsorg, her er ei stor auke, blant anna for å gjere ei «opprydding» i forhold til legane, som har til gode mykje permisjon. Dette vil påvirke budsjettet for 2021. Det blir eit nedtrekk i forhold til barnevern som har fått ei anna utvikling etter at vi gjekk inn i Alver barnevern. Integreringstilskotet blir mykje mindre sidan våre flyktningar no har vore her i 4 år og meir. Når det gjeld finans vil ein ikkje oppmode til å ta meir lån. Renteutgiftene er det som har sterkast risiko knytta til seg.

Ordførar Per Lerøy spurte om ikkje inntektene for vatn/avløp er store i forhold til utgiftene?

Kommunalsjef Thomas Lindås svarer på dette seinare.

Ordførar Per Lerøy (Ap) seier at mange kommunar klager på at ein blir pålagt nye oppgåver frå staten og ekstra utgifter, men at vi har god inndecking på desse.

Rådmann Liv Løvvik: Skjønstilskot frå fylkesmannen vil nok gå ned, men vi får truleg auka tilskot i samband med Covid – 19

Ordførar Per Lerøy: Fylkesmannen har vore litt raus med oss fordi vi har vore på Robek.

Kommunalsjef Odd Harald Dommersnes om Mongstad Vekst – forutsetning at verdier vert henta ut.

Ikkje sikkert at vi får dette som pengar, det kan bli som eigedom.

Helge Dyrkolbotn (KrF): Mongstad Vekst og Austrheim næringssselskap, har vore tenkt avvikla og at ein får henta ut midlar, kanskje bør ein tenkje annleis, kan Næringssselskapet vere aktivt vidare.

Ordførar Per Lerøy (Ap): Vi kan behalde Næringssselskapet som sovande selskap, men vi kan skrive ned aksjekapital. Mongstad vekst-området ved Keilevegen blir regulert og ein kan forvente at saka blir behandla i løpet av første kvartal 2021. Eit godt areal, men kan ikkje vite om det kjem kjøpar. Mongstad Vekst blir uansett lagt ned, så må ein sjå kva som kjem ut av det med fordeling av verdiane.

Rådmann Liv Løvvik: Vi har no ein ordførar som er godt kjent med næring. På sikt bør ein truleg ha ein tilsett som kan jobbe med næring.

Ordførar Per Lerøy om sal av eigedom: Har ein prosess om makebytte med Equinor ang. området ved PKS bygget og eit område Austrheim kommune eig.

Helge Dyrkolbotn (KrF) dette er bra, men når det gjeld sal av eigedommar ønsker han å mane til litt forsiktighet og tenkje langsiktig.

Kommunalsjef Odd Harald Dommersnes kommenterte at ein sel ein del no og deretter blir det mykje mindre. Vi må ikkje selge det vi treng.

Bjørn Inge Dyrkolbotn (Sp) hadde spørsmål om startlån: I år var det tomt for midlar, er det sett opp nok midlar i budsjettet?

Ordførar Per Lerøy (Ap) sa at ein kan foreslå at vi aukar opp.

Rådmann Liv Løvvik seier det er ei utfordring at det ikkje er så mange midlar til rådighet frå Husbanken.

Kommunalsjef Odd Harald Dommersnes seier at ein ikkje legg om til fleire store prosjekt samstundes, til dømes bør ein gjere ferdig vatn/avløpsprosjektet før ein tek til med omsorgsbustader på Kaland. Inntekt frå sal av minibussen bruker vi til å kjøpe nyare bruktbilar til helse og omsorg. Det kjem 3 nye

brukt bilar no i år, men det er ei kortsiktig løysing og på sikt skal vi ha el-biler.

Det vart diskutert mogelegheit for å låne biler hos lokale bedrifter, og det kom spørsmål frå varaordførar Inger-Lise Brekke (H) om kvifor det er så mykje skader på bilane våre. Ordførar Per Lerøy (Ap) svarte at heimesjukepleien må kjøre på mange smale og dårlege vegar, det kan bli positivt med omsorgstun slik at ein får mindre av dette. Helge Dyrkolbotn (KrF) la til at det er vanskeleg å kome unna slitasjen på bilane. Bjørn Inge Dyrkolbotn (Sp) la til at det er eit velkjent problem i fleire kommunar. Morten Sognnes (H) seier at kvar bulk betyr ein kostnad, og etterkvart som det kjem ny teknologi og nytt utstyr i bilane kan det bli betre, men vi er ikkje der enda med våre bruktbilar. Kommunalsjef Thomas Lindås påpeikte at vi er ein trafikksikker kommune og det har vore diskutert kjøreopplæring for tilsette. Ein må jobbe med haldningane. Inger-Lise Brekke (H) – det er mange gode forklaringar, men det må finnes mogelegheit for å redusere kostnadene noko.

Kommunalsjef Thomas Lindås orienterte om Forvaltning og service:

Plan, bygg og oppmåling - skal ein få gjennomføring av planoppgåver må evt. ha meir midlar til det.

Teknisk drift - To hovudutfordringar: Vedlikehaldsutfordringar og vintervedlikehald.

Til tidlegare spørsmål frå ordførar om for store inntekter på vatn, vi hadde for lite inntekt i fleire år, så skulle vi ta det att og sette det noko høgt. Vi har vore på etterskot med VA-utbygginga. Det er no igangsett og det kjem ein del auka utgifter for kommunen i samband med dette, slik at å ta dette mykje ned er ikkje tilrådd.

Per Lerøy (Ap): - Lekkasjane på vassverket, her er mykje ordna, ny teknologi hjelper å oppdage dette tidleg. Det er mykje skryt til PBO, dette må ein vidareformidle.

Teknisk Drift

Ordførar Per Lerøy (Ap): Det er undervurdert med ordinær vaktmeister som får eigarskap til bygningane våre. Helge Dyrkolbotn (KrF) støttar ordføraren i dette.

Inger-Lise Brekke (H) det er slik i den ideelle verda, men det kan også vere andre og nye måtar å jobbe på, fordele oppgåver og prioriteringar kan vere betre enn ein fast tilsett på kvart bygg.

Kommunalsjef Monika Kvamme orienterte om: Helse og omsorg og frivilligteneste.

140 tilsette – har eit veldig annleis år. Tenkjer Covid 24/7. Smittesporing er krevjande.

Arbeidssituasjon på legekantoret er generelt krevjande. Etterslep på permisjonar gjer at ein treng ein ekstra lege, dette må ein lyse ut så snart som mogeleg. Legane har mange listepasienter i tillegg til andre oppgåver på til dømes sjukeheim og helsestasjon. Har budsjettert inn med denne nye legestillinga. Vi treng fire faste legar. Det er mykje oppgåver og det vil ikkje bli mindre framover.

Ordførar Per Lerøy (Ap): Denne stillingsutlysinga må til, vi har ikkje noko val.

Varaordførar Inger-Lise Brekke (H): - Bra at ein tenkjer langsiktig, det bør vere ei fast stilling framover.

Morten Sognnes (H) bra tenkt at ein skal erstatte Peter Kubon når han etterkvart blir pensjonist. Vi bør også sjå til Fedje.

Kommunalsjef Monika Kvamme seier at Fedje har vore i kontakt med oss om samarbeid, legevakt i nord har jo også vore nemnt. (Randkommunesamarbeid)

Rådmann Liv Løvvik – frå koronatid veit vi at vi må ha ein buffer. Nokre år fram i tid vil ein ha eit anna beslutningsgrunnlag. Vi må ta inn over oss endringar i aldersfordelinga.

Morten Sognnes (H) – spenstige tanker å sei opp legevakta. Kva med Helsehuset? Vi må sjå kost/nytte for vår det.

Kommunalsjef Monika Kvamme svarte at vi ikkje skal melde oss ut, men kanskje kan vi ha noko sjølv. Helsehuset blir bra, men det blir til dømes dyrare husleige.

Ordførar Per Lerøy (H) – kostnadsfordeling er ei utfordring.

Varaordførar Inger-Lise Brekke (H): – Vi må utnytte ressursane på ein god måte. Er vi bevisst på vidareutdanning for sjukepleiarane, innan førebyggjande arbeid, psykiatri etc. ?

Kommunalsjef Monika Kvamme svarte at vår kompetanseplan går ut på dato no, og den må fornyast. Viktig å gi dei tilsette mogelegheiter også for å halde på dei.

Rådmann Liv Løvvik – det kan ligge mogelegheiter i å nytte sjukepleiarar/andre tilsette til fleire/andre oppgåver.

Helge Dyrkolbotn (KrF) – Det er svært positivt med meir frivillige i pleie og omsorg, men kva med dei

andre tilboda på Seniorsenteret og elles? Kommunalsjef Monika Kvamme svarer at dette er ein balansegang og eit samspel.

Rådmann Liv Løvvik: - Ein må vurdere om ein skal drive arbeid som kunne ligge i kulturskulen eller i frivillig arbeid? Å drive frivilligsentralen er stor grad koordinering av andre sin innsats og halde oversikt. Kulturen er ikkje ute, men vi må sjå kva områder vi treng frivilligheit.

Helge Dyrkolbotn (KrF): Ja det er ein balansegang. Tilbodet som er i dag er svært verdsett.

Frivilligsentralene ligg under kulturdepartementet og det er kanskje eit signal. Det er mange organisasjonar som driv med slik frivilligarbeid og dette må koordinerast.

Ordførar Per Lerøy om heiltidskultur. Vi har mista nokre tilsette fordi andre kommunar tilbyr 100%, stemmer det?

Kommunalsjef Monika Kvamme svarar at nokon har fått tilbod om 100% men har gått til andre kommunar likevel.

Rådmann Liv Løvvik orienterte om oppvekst:

Skule, her blir det å halde drift på nåverande nivå. Vi må satse på fagfornyninga (statleg satsing). Det er elles eit mål og etablere Familiens hus, med PPT, psykolog og skulehelseteneste.

Det kjem eige sak om skulestruktur der det kjem avgjerd i starten av 2021.

Åsheimkrinsen: Har ikkje fått endeleg tilbakemelding, men signal er at det blir barneskule på Kaland og ungdomsskule på Lindås for barn i Åsheim-krinsen. Det kom spørsmål om kva Lærarspesialist er, og til dette svara rådmann at går på å auke kompetansen fagleg med vidareutdanning innan ulike fag. Ordførar Per Lerøy (Ap) sa at dette betyr at vi må vidareføre vidareutdanningsprogrammet vi har hatt. Han sa vidare at endringar i skulestruktur må føre til justering av budsjett etter at det blir gjort vedtak i den saka.

Kommunalsjef Odd Harald Dommersnes viste til siste side i budsjettdokumentet. Verbalpunkt skal skrivast inn.

Administrasjon frå skryt frå politikarane for måten budsjettet er presentert på.

Framlegg til endring frå Høgre og Ap:

Teneste 3900: Den norske kyrkja fekk redusert sine løyvingar med kr 500.000,- frå 2019 til 2020. me meiner at ein ytterlegare reduksjon på kr 325.000,- frå 2020 til 2021 vert krevjande. Me foreslår difor at løyvingane frå 2020 vert ført vidare også i 2021 og at den norske kyrkja får eit driftstilskot på kr 2.875.000,-

Dette inneber at sum ansvar 1000 rådmann for 2021 vert auka med kr 325.000 til kr 16.789.000,- Ber om at det vert lagt som vedlegg til budsjettet.

Vedtak: Formannskapet tilrår at Kommunestyret vedtar budsjettet for 2021 og økonomiplan 2021 – 2024, med framlegg til endring. Grunngeving er gjeve i saksopplysningane. Heimel er kommunelova § 14 – 2.

Handsaming i formannskapet:

Samrøystes vedteke å leggja budsjettet ut på høyring, med tillegg frå Høgre/Ap.

FS vedtak:

Formannskapet tilrår at Kommunestyret vedtar budsjettet for 2021 og økonomiplan 2021 – 2024, med framlegg til endring. Grunngeving er gjeve i saksopplysningane. Heimel er kommunelova § 14 – 2.

Teneste 3900: Den norske kyrkja fekk redusert sine løyvingar med kr 500.000,- frå 2019 til 2020. me meiner at ein ytterlegare reduksjon på kr 325.000,- frå 2020 til 2021 vert krevjande. Me foreslår difor at løyvingane frå 2020 vert ført vidare også i 2021 og at den norske kyrkja får eit driftstilskot på kr 2.875.000,-

Dette inneber at sum ansvar 1000 rådmann for 2021 vert auka med kr 325.000 til kr 16.789.000,-

Ber om at det vert lagt som vedlegg til budsjettet.

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 021/20 - 17.11.2020

RMNF - behandling:

Rådet diskuterte viktigheten av at det er nok midlar til avlasting og støttekontaktar.

Vidare må det setjast av midlar til å sikra standarden på bygningsmassen til Austrheim arbeidssenter, eventuelt at ein også ser etter nye lokale.

Handsaming i rådet:

Samrøystes for dette framlegget til vedtak:

Innspel frå Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, til budsjettet for 2021:

- Ønskjer at det vert brukt 50.000 kroner til eit forprosjekt, der ein kartlegger om Austrheim arbeidssenter er eigna til for denne bruken vidare, eller om ein bør sjå på andre moglege lokale. Midlane vert henta frå det budsjetterte mindreforbruket i 2021.

- Rådet ber kommunestyret vedta som verbalpunkt at det må sikrast at dei som har vedtak på avlasting/støttekontakt, får tildelt dette.

RMNF vedtak:

Innspel frå Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, til budsjettet for 2021:

- Ønskjer at det vert brukt 50.000 kroner til eit forprosjekt, der ein kartlegger om Austrheim arbeidssenter er eigna til for denne bruken vidare, eller om ein bør sjå på andre moglege lokale. Midlane vert henta frå det budsjetterte mindreforbruket i 2021.

- Rådet ber kommunestyret vedta som verbalpunkt at det må sikrast at dei som har vedtak på avlasting/støttekontakt, får tildelt dette.

Eldrerådet - 024/20 - 17.11.2020

ER - behandling:

Gro Vigdis Johannessen sa at det er viktig at den lova løyvinga på 50.000 til Eldrerådet kroner kjem på plass, slik at rådet har midlar for å sikra at ein har midlar til eldredagen 2021. Såg i 2020 at ein ikkje hadde midlar, men denne dagen vart avlyst på grunn av Korona.

Møtesekretær Ketil Tjore sa at kommunalsjef Monika Kvamme var i gang med ei sak som omfattar både alarmanlegg/omsorgsteknologi og internett for dei som bur på Nordliheimen.

Solveig Hopen sa at rådet bør gje innspel om at kommunen bør leggja til rette for bustader som kan sikra at eldre kan bu heime lengre, samstundes som dei kan oppretthalda sosial kontakt.

Kanskje eldre kan komma i bilde for å verta tilgodesett for å få lånestøtte om dei treng hjelp til å etablara seg på nytt. Er nok mange som er einsame langt ute i distriktet, kanskje særleg no når ein ikkje får besøk.

Må jobba for å ta vare på dei eldre på Nordliheimen, med både internett og anna.

Gro Johannessen sa at dette med å bu sentralt er gull verd med kort veg til det meste. Kanskje vil mange eldre vera leigetakarar, og ikkje ha ansvar for det som ikkje er innanfor døra. Men kommunen må passa husleiga slik at det ikkje vert for kostbart.

Bør vera sentralt, men treng ikkje vera akkurat rundt Mastrevik torg. Kvar det skal ligga er vanskeleg

å seia, folk er opptekne av ulike ting anten det er utsikt eller å vera i ly. Transport er viktig, å komma seg dit ein vil.

Solveig Hopen sa at eldre i dag ikkje er så "eldre" som før. Det er andre behov enn før, som å vera nettbrukar (særleg no som ein ikkje kan kjøra i banken). Kanskje kan ein setja av midlar til dataopplæring, eller til hjelp med komfyrvakt eller liknande.

Gro Johannessen spurte om ikkje det har vore arrangert slike datakurs før, og Idar Hopland sa at Neptun har arrangert eit slikt kurs for ein del år tilbake. Johannessen sa vidare at dette er mogleg å bruka noko av dei 50.000 kronene som rådet har, til dette.

Ivar Bergsvik sa at det bør komma eit sentrumsnært område der det kan byggast bustader for dei som ikkje nødvendigvis er helsetrengande, men som er lei av å halda hus og hage. Her er det ei utfordring at eldre kan måtta setja seg i skuld og gjeld for å få flytta i ein meir lettstelt bustad. Er det mogleg at kommunen kan leggja til rette, eventuelt med Husbanken-hjelp. Kan ein be om at det vert sett av midlar til å starta ein planprosess for dette, der ein set av

Solveig Hopen sa at det må komma i uttalen på budsjettet at dette med 50.000 kroner må vera eit minimum, og at ein har gode ting å bruka dette på, altså at ein konstanterer at det er tildelt 50.000 kroner og at ein vil setja opp eit budsjett for korleis dette skal brukast.

Idar Hopland sa at det bør setjast opp eit budsjett for å synleggjera kva behov ein har, og kva midlane skal brukast til. Solveig Hopen støtta tanken om å setja opp eit budsjett og skriva opp kva ein prioriterer

Reidar Øksnes sa at det er like bindande om ein får noko inn i tekstdelen, av dei punkta som ikkje går på konkrete midlar, som til dømes dette Ivar Bergsvik tar opp som funksjonelle bustader for eldre.

Ivar Bergsvik viste til at ein gjerne kan be om midlar til å starta prosessen med å skaffa tomteareal til denne typen bustader som nemnt over.

Gro Johannesen sa at det kan vera ønskje om både eige og leige, er ikkje alle som ønskjer det ansvaret som ligg med for den som eig.

Solveig Hopen og Idar Hopland resonnerte at det kan vera mogleg å få meir enn det omsnakka tilskotet på 50.000 kroner, om ein har gode prosjekt som er sette opp.

Solveig Hopen støtta tanken om at sentrumsnære og lettstelte bustader er viktig. Idar Hopland sa at folk er opptekne av å bu nære butikkar og andre tilbod.

Gro Johannessen sa at det også måtte byggast denne typen bustader på Fonnes-sida av kommunen.

Solveig Hopen ba om at det også vart tenkt på kurs, og fekk støtte av Idar Hopland at dette med digitalisering er utruleg viktig i dagleglivet for mange. Hopland sa at det ikkje alltid er lett å spørja andre om hjelp, folk ønskjer å klara seg sjølv. For datakurs kan ein til dømes spørja Frivilligsentralen på Manger, som har kurs no.

Rådet sette saman eit fellesframlegg til budsjettuttale, som vart samrøystes vedteke.

Eldrerådet sitt innspel til budsjettet for 2021:

Rådet noterer seg at det er sett av 50.000 kroner til Eldrerådet i 2021, og takkar for at

kommunestyret brukar midlar på dette.

Rådet ønskjer i 2021 å bruka midlar mellom anna på desse aktivitetane:

- Eldredagen 2021.
- Datakurs for eldre, dette med grunnleggande datakompetanse er berre meir og meir viktig i dagens samfunn. (Me har undersøkt litt med Alver, og fem kveldar med innleigd kurshaldar vil kosta kring 10.000 kroner).
- Sosiale arrangement meint for eldre, anten som tur eller møteplassar.

Eldrerådet set pris på at kommunen er i gang med planar for bygging av fleire lettstelte og sentrumsnære bustader for eldre. Slike bustader vil vera eit tilbod også for friske eldre, som ønskjer å flytta frå eit stort hus til ein meir lettstelt bustad. Dette vil vera eit prosjekt som vil gje kommunen innsparingar på andre felt, til dømes ved at det gjer det mogleg for eldre å bu heime lengre.

Rådet har merka seg at det i 2021 er lagt inn ei styrking til heimesjukepleien, og set pris på denne prioriteringa.

ER vedtak:

Eldrerådet sitt innspel til budsjettet for 2021:

Rådet noterer seg at det er sett av 50.000 kroner til Eldrerådet i 2021, og takkar for at kommunestyret brukar midlar på dette.

Rådet ønskjer i 2021 å bruka midlar mellom anna på desse aktivitetane:

- Eldredagen 2021.
- Datakurs for eldre, dette med grunnleggande datakompetanse er berre meir og meir viktig i dagens samfunn. (Me har undersøkt litt med Alver, og fem kveldar med innleigd kurshaldar vil kosta kring 10.000 kroner).
- Sosiale arrangement meint for eldre, anten som tur eller møteplassar.

Eldrerådet set pris på at kommunen er i gang med planar for bygging av fleire lettstelte og sentrumsnære bustader for eldre. Slike bustader vil vera eit tilbod også for friske eldre, som ønskjer å flytta frå eit stort hus til ein meir lettstelt bustad. Dette vil vera eit prosjekt som vil gje kommunen innsparingar på andre felt, til dømes ved at det gjer det mogleg for eldre å bu heime lengre.

Rådet har merka seg at det i 2021 er lagt inn ei styrking til heimesjukepleien, og set pris på denne prioriteringa.

Saksopplysninger:

Det er ei glede å ønskje lesaren velkomen til budsjettframlegget for Austrheim kommune.

Denne gongen er budsjettet ikkje ny berre når det gjeld innhald, tal, mål og tekst, men også i form.

Målet med denne endringa er å gjere budsjettet meir tilgjengeleg og lettare å lese for innbyggjarar og folkevalde. Vi ønskjer å flytte perspektivet frå intern organisering og over på tenestene vi tilbyr og korleis vi utviklar desse vidare. Dette krev at vi tenkjer nytt og at vi skriv annleis enn før. Budsjett og økonomiplan for 2021 – 2024 blir i tråd med vedteke på rammenivå og har fokus på resultat og

tenester i langt større grad enn på administrativ organisering av kommunen.

Ei viktig målsetjing med budsjettet er også å synleggjere samanhangen mellom langsiktige mål i kommuneplanen, via budsjett og økonomiplan og ned til dei enskilte tiltak og investeringar. Då vil vi klare å styre utviklinga mot å nå målet som er å gjere Austrheim til ein kommune der det er godt både å bu og å virke i. Om vi endrar forma på planen/dokumentet, så endrar vi ikkje på den grunnleggjande tanken om at rådmannen sitt mål er å sikre innbyggjarar og næringsliv dei beste tenestene det er råd å levere med dei ressursane vi har til rådvelde slik kommunestyret vedtek rammene og ressurstilfanget.

Lågare vekst og trong for omstilling.

COVID-19 har vist oss at sjølv med god planlegging, er leiarskap i ei omskifteleg tid naudsynt. Slik situasjonen ligg føre, er særskilte smitteverntiltak truleg naudsynte òg i 2021. Vi legg til grunn at regjeringa vil støtte kommunane med særskilte løyvingar i 2021 som i 2020. Endringar på verdsbasis og her heime syner at ei lågare vekst i økonomien gjev grunn for å syne atterhald økonomisk og ikkje vente seg høg vekst i den nasjonale og kommunale økonomien.

Sjølv om vi no startar ei ny reise inn i eit nytt år, opplever vi at koffertane på mange måtar er pakka frå før. Tidlegare vedtak og prioriteringar gjev føringar i den nye økonomiplanen og i budsjettet for 2021. Dette tyder at vi må omstille oss i åra som kjem. Det som gjev størst effekt, men det som samstundes oftast er vanskelegast å gjennomføre, er strukturendringar, altså t.d. leggje ned ei ikkje-lovpålagt teneste eller stenge ei avdeling på ein sjukeheim. Problemet med strukturendringar er at dei ofte står i motsetnad til andre politiske målsetjingar og at dei skapar stor motstand når dei skal gjennomførast.

Ein annan måte å redusere kostnader på er å levere eit lågare tenestenivå eller å auke eigenbetalinga for dei eksisterande tenestene. Døme på dette kan vere standarden på kommunale vegar, endre kriteria for tildeling av tenester, kulturskuletilbod eller SFO-satsar. Også denne type tiltak kan vere politisk kostbare å gjennomføre.

Den tredje måten å redusere kostnader på er å effektivisere organisasjonen og prosessane. Målet med dette er å levere minst like gode tenester som i dag, men til ein lågare kostnad. Dette er den enklaste måten å vedta politisk, og påverkar brukarar i mindre grad, men tilsette i større grad. Ved å endra måten ein organiserer arbeidet eller korleis ein utfører arbeidet kan ein oppnå innsparingar. Å skapa brei oppslutnad rundt slike endringar og å faktisk klara å hente ut gevinstar krev dyktig leiarskap på alle nivå, men oppgåva er overkommeleg så lenge ein viser stort tolmod.

Godt utøvd leiarskap og godt samarbeid er nøkkelen for å lukkast med det meste av målsetjingar i organisasjonen. Å investera i å utvikla godt leiarskap i Austrheim kommune vert difor ei viktig prioritering for rådmannen.

Effektivisering. For å sikre økonomisk handlefridom har det i Austrheim dei siste åra vorte gjennomført innsparing både i fjor og i årets framlegg til budsjett og vidare i økonomiplanperioden. Dette er i tråd med føringane frå staten om forventa innsparingar.

Der er store investeringsbehov i kommunen i dei komande åra. Kommunestyret vil i åra framover måtte prioritere mellom investeringar ein må gjere og investeringar ein ønskjer å gjere. Rådmannen vil signalisere at den auka kostnaden som følgjer av desse investeringane ikkje kan berast i dei komande åra utan at dette får konsekvensar for drifta på andre områder. Dette vil ein måtte

handtere i komande budsjett og økonomiplanar.

Tenesteutvikling, tidleg innsats, heilskap og samanheng. Tidleg innsats og førebyggjing, samt heilskaplege og tilpassa tenester, er avgjerande for at innbyggjarane skal få tenester som skapar livsmeistring i dag og i framtida. Austrheim kommune skal arbeide for å sikre rett kapasitet og naudsynt kompetanse samt samarbeide på tvers av tenestene for å gje innbyggjarane eit godt og heilskapleg tenestetilbod. Målet er at innbyggjarane i størst mogleg grad skal meistre eigen livssituasjon ved å skape gode løysingar og tiltak saman med kommunen og relevante aktørar i nærmiljøet og samfunnet kring oss.

Kommunestyret avgjer rammene i rådmannen sitt framlegg til budsjett og økonomiplan 2021-2024, medan rådmannen gjev sine tilrådingar om driftsrammer og utvikling av tenestene. Den politiske handsaminga startar når rådmannen sitt framlegg er lagt fram i starten av november og vert avslutta med vedtak i kommunestyret 10. desember. Gjennom kommunestyret si handsaming av saka er det deira prioriteringar og vedtak som fastset kommunen sine mål og rammer for perioden 2021-2024 og legg føringar for korleis vi skal møte framtida saman.

Med dette legg rådmannen fram sitt framlegg til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 for handsaming.